

MBU - Rådmandsmøde (Rådmandsmøde)

10-03-2026 11:00 - 13:15

Rådmandens kontor, Rådhuset

Information: Thomas Medom

Tanja Nyborg

Helle Bach Lauridsen

Nikolaj Harbjerg

Anders Rosenkrands Ohrt

Rasmus Ellermann-Aarslev

Stefan Christiansen

Morten Korsgaard Kristensen

Indhold

Punkt 1: Godkendelse af referat	1
Beslutning for Punkt 1: Godkendelse af referat	1
Punkt 2: Børn og Unges Klimahandleplan 2026-2030 (NH, JBH)	2
Beslutning for Punkt 2: Børn og Unges Klimahandleplan 2026-2030 (NH, JBH)	2
Punkt 3: Forberedelse af kommende udvalgsmøde	4
Beslutning for Punkt 3: Forberedelse af kommende udvalgsmøde	4
Punkt 4: Eventuelt	4
Beslutning for Punkt 4: Eventuelt	4

Punkt 1: Godkendelse af referat

Beslutning for Punkt 1: Godkendelse af referat

Referatet blev godkendt.

MBU - Rådmandsmøde (Rådmandsmøde)

03-03-2026 12:00 - 14:15

Grøndalsvej 2, lokale 2124A

Information: Thomas Medom

Tanja Nyborg

Helle Bach Lauridsen

Nikolaj Harbjerg

Anders Rosenkrands Ohrt

Rasmus Ellermann-Aarslev

Susanne Holst

Jette Bjørn Hansen

Indhold

Punkt 1: Godkendelse af referat	1
Beslutning for Punkt 1: Godkendelse af referat	1
Punkt 2: Flere i folkeskolen – Opfølgning jf. implementeringsplan 2026 (HBL)	1
Beslutning for Punkt 2: Flere i folkeskolen – Opfølgning jf. implementeringsplan 2026 (HBL)	1
Punkt 3: Forberedelse af kommende byrådsmøde	1
Beslutning for Punkt 3: Forberedelse af kommende byrådsmøde	2
Punkt 4: Eventuelt	2
Beslutning for Punkt 4: Eventuelt	2

Punkt 1: Godkendelse af referat

Beslutning for Punkt 1: Godkendelse af referat

Referatet blev godkendt.

Punkt 2: Flere i folkeskolen – Opfølgning jf. implementeringsplan 2026 (HBL)

Tid: 15 minutter. Deltagere: Gitte Lervad Lundø og Lars Olsen

Beslutning for Punkt 2: Flere i folkeskolen – Opfølgning jf. implementeringsplan 2026 (HBL)

Gitte Lervad Lundø og Lars Olsen deltog.

Implementeringsplanen med justeringer blev vedtaget på rådmandsmøde den 14. december 2021 som konsekvens af Budgetaftalen for 2022, hvor "Flere i folkeskolen" og det fremadrettede arbejde er beskrevet. På rådmandsmødet den 14. december 2021 blev det besluttet, at chefteam og rådmand årligt drøfter den løbende monitorering af udviklingen med afsæt i 5. septembertallene. Børn og Unge-udvalget blev orienteret skriftligt i 2024 og skal orienteres igen i 2026 (feb./marts).

Forvaltningschef Helle Bach Lauridsen har sat punktet på dagsordenen med henblik på, at rådmanden drøfter og godkender orienteringen til Børn og Unge-udvalget.

Det indstilles, at rådmanden:

1. Tager indstilling til efterretning, og at implementeringsplanen kan afsluttes.
2. Godkender skriftlig orientering til Børn og Unge-udvalget (se bilag 2+3).

Beslutninger

Ad 1) Indstillingen blev taget til efterretning, og at implementeringsplanen afsluttes.

Ad 2) Den skriftlige orientering til Børn og Unge-udvalget blev godkendt med følgende tilføjelser:

- Data om udviklingen i egenskoleandelen fra vandringsstatistikken.
- Hvorfor der har været et projekt omkring flere i folkeskolen.
- Midlerne, som er givet til skoler i udsatte boligområder med henblik på at arbejde med egenskoleandel mv.

HBL følger op.

Punkt 3: Forberedelse af kommende byrådsmøde

Beslutning for Punkt 3: Forberedelse af kommende byrådsmøde

Intet til referat.

Punkt 4: Eventuelt

Beslutning for Punkt 4: Eventuelt

Intet.

Punkt 2: Børn og Unges Klimahandleplan 2026-2030 (NH, JBH)

Tid: 15 minutter. Deltagere: Karen Tambo

Beslutning for Punkt 2: Børn og Unges Klimahandleplan 2026-2030 (NH, JBH)

Karen Tambo deltog.

Forvaltningschef Nikolaj Harbjerg og Børn- og Ungechef Jette Bjørn Hansen har sat punktet på dagsordenen for at få godkendt Børn og Unges Klimahandleplan 2026-2030.

Børn og Unge skal frem mod 2030 reducere magistratsafdelingens forbrugsbaserede CO₂-udledninger med ca. 10.000 tons, hvilket bl.a. kan ske gennem konkrete indsatser, som beskrives i Børn og Unges Klimahandleplan 2026-2030.

Reduktionsmålet følger af byrådets klimaplan for 2025–2030, hvor der blev besluttet et mål om 50 procents reduktion af de forbrugsbaserede CO₂-udledninger i 2035. Målet er omsat til konkrete delreduktionsmål for magistratsafdelingerne frem mod 2030 og skal realiseres gennem klimahandleplaner, som forelægges Magistraten til godkendelse i juni 2026.

Det indstilles at rådmanden:

1. Godkender Børn og Unges Klimahandleplan 2026–2030 som fælles ramme for klimaindsatsen i Børn og Unge.
2. Godkender en databaseret tilgang i monitorering af klimahandleplanen, hvor chefteamet på baggrund af data fra årlig opfølgning vurderer fremdrift og prioriterer behov for fremadrettede indsatser.

Bemærkninger

Arbejdet med den grønne omstilling i en organisation, der ikke primært er etableret med bæredygtighed som formål, i høj grad er en ledelsesopgave, jf. klimahandleplanen. Samtidig blev det fremhævet, at omstillingen skal give mening bredt i organisationen og ikke alene bæres af ildsjæle. Der blev peget på betydningen af at motivere både ledere, børn og unge samt medarbejdere gennem positive fortællinger om den grønne omstilling. Desuden blev det foreslået at overveje strukturelle greb, der kan understøtte mindre forbrug, fx ved at indføre "snubletråde", som gør forbrug vanskeligere, eksempelvis i forbindelse med udskiftning af møbler.

En platform for klimadata er central for ledernes mulighed for at følge eget forbrug og for den årlige opfølgning på klimahandleplanen.

Derudover blev det bemærket, at genbrug af fx legetøj forekommer at være mindre udbredt end genbrug af møbler. Det blev drøftet, om der kan udvikles en løsning svarende til

Genbrugsportalen, der kan understøtte deling og genbrug af legetøj og hobbyartikler. Samtidig blev der gjort opmærksom på, at indkøbsaftaler og gældende lovgivning kan have betydning for mulighederne for at købe brugte produkter, herunder via digitale platforme.

Beslutninger

Ad 1) Børn og Unges Klimahandleplan 2026-2030 blev godkendt som fælles ramme for klimaindsatsen i Børn og Unge.

Ad 2) En databaseret tilgang til monitorering af klimahandleplanen blev godkendt, hvor chefteamet på baggrund af data fra den årlige opfølgning vurderer fremdrift og prioriterer behov for fremadrettede indsatser.

NH, JBH følger op.

Beslutningsmemo

25. februar 2026

Side 1 af 4

Emne **Børn og Unge Klimahandleplan 2026-2030**
Til Rådmanden

Børn og Unge

Administration og Rådgivning
Aarhus Kommune

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Forvaltningschef Nikolaj Harbjerg og børn- og ungechef Jette Bjørn Hansen har sat punktet på dagsordenen for at få godkendt *Børn og Unge Klimahandleplan 2026-2030*.

Børn og Unge skal frem mod 2030 reducere magistratsafdelingens forbrugsbaserede CO₂-udledninger med ca. 10.000 tons, hvilket bl.a. kan ske gennem konkrete indsatser, som beskrives i *Børn og Unge Klimahandleplan 2026-2030*.

Reduktionsmålet følger af byrådets klimaplan for 2025–2030, hvor der blev besluttet et mål om 50 procents reduktion af de forbrugsbaserede CO₂-udledninger i 2035. Målet er omsat til konkrete delreduktionsmål for magistratsafdelingerne frem mod 2030 og skal realiseres gennem klimahandleplaner, som forelægges Magistraten til godkendelse i juni 2026.

Som de øvrige magistratsafdelinger skal MBU senest 1. april 2026 aflevere en rådmandsgodkendt klimahandleplan til videre godkendelse.

Sekretariat-Rådhuset

Rådhuspladsen 2
8000 Aarhus C

Direkte telefon: 21 72 52 35

Sagsbehandler:
Karen Tambo

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

Det indstilles at rådmanden:

1. Godkender *Børn og Unge Klimahandleplan 2026–2030* som fælles ramme for klimaindsatsen i Børn og Unge.
2. Godkender en databaseret tilgang i monitorering af klimahandleplanen, hvor chefteamet på baggrund af data fra årlig opfølgning vurderer fremdrift og prioriterer behov for fremadrettede indsatser.

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

I sammenligning med *MBUs Klimaplan 2024-2026* er der med klimahandleplanen større fokus på målbar CO₂-reduktion. Reduktionsmålene i magistratsafdelingernes klimahandleplaner indgår i den årlige afrapportering til byrådet på *Klimaplan 2025-2030*.

Klimahandleplanen bygger på et princip om, at indsatser prioriteres dér, hvor potentialet for CO₂-reduktion er størst, og hvor forandringer kan gennemføres.

res uden at kompromittere Børn og Unge kerneopgave: børnenes og de unges trivsel, udvikling, læring og dannelse.

25. februar 2026
Side 2 af 4

I udarbejdelse af klimahandleplanen har alle fælleskontorer været inviteret til dialogmøder og feedback på indsatsområder. Dagtilbud, skoler og Ungi Aarhus har gennem Ugepakken været inviteret til at give input. Når handleplanen skal omsættes i praksis, vil det ske gennem inddragelse af og i samarbejde med alle berørte parter.

Hvordan kommer MBU fra klimahandleplan til ændret praksis?

Klimahandleplanen fastlægger en fælles ramme for reduktion af forbrugsudledninger i Børn og Unge. Målopfyldelsen forudsætter imidlertid, at indsatserne omsættes til konkret ændret hverdagspraksis i dagtilbud, skoler, Ungi Aarhus og fælleskontorerne. Erfaringer fra tidligere klimaindsatser viser, at frivillighed og lokale initiativer kan bidrage med vigtige erfaringer, men at denne tilgang alene ikke er tilstrækkelig til at sikre den nødvendige fremdrift. Reduktionsmålene kan kun nås, hvis indsatserne opnår bred forankring og tydelig ledelsesmæssig opbakning.

Indsatserne i klimahandleplanen varierer i karakter. Nogle forudsætter centrale beslutninger og eventuelt økonomiske prioriteringer, mens andre kan gennemføres gennem ændret fælles praksis uden væsentlige meromkostninger. Implementeringen kræver derfor både understøttelse fra fælleskontorerne og et klart decentralt ledelsesansvar.

Løbende monitorering af forbrug og udledninger kan understøtte processen. Data kan anvendes i en årlig status på handleplanen til at synliggøre fremskridt, identificere enheder med særligt reduktionspotentiale og målrette indsatser, herunder fælles rammer for forbrug som et redskab til klimastyring.

Der udarbejdes et format for 'klimadata som tredje bundlinje', som kan anvendes til årlig opfølgning og indgå i ledelsessparringen, hvis chefteamet vurderer et behov. Desuden kan klimadata af lokale ledere anvendes til sammenligning med andre samt til at vurdere egne forbrugsdata i forhold til eventuelle måltal.

4. Økonomiske konsekvenser af forslaget

Klimaarbejdet i Børn og Unge er hidtil finansieret af en engangsbevilling på 10 mio. kr. fra Aarhus Kommunes Klimafond. I 2024 og 2025 har arbejdet været understøttet af ca. 2,5 årsværk i fællesfunktionerne. I 2026 og 2027 er der midler til klimakoordinator i sekretariatet plus til ca. et halvt årsværk i PUF i 2026. Der er ikke afsat midler til klimaindsatsen i Børn og Unge efter 2027.

25. februar 2026
Side 3 af 4

Hovedparten af midlerne er anvendt til konkrete klimainitiativer, herunder leasing af elcykler, skrotpræmier, understøttelse af netværk, tilskud til lokale initiativer samt test og afprøvning af nye produkter og løsninger.

Det forventes, at et mere bæredygtigt og nøjsomt forbrug kan medføre økonomiske besparelser i afdelingerne. Samtidig kan visse indsatser indebære øgede omkostninger, fx i forbindelse med skærpede krav i indkøb. Lokale afdelinger (dagtilbud, skoler, klubber og fagkontorer) vil få en opgave i at drifte og forankre indsatserne i hverdagen. Fagkontorerne vil have en opgave i at understøtte, koordinere og følge op på klimainsatsen.

Det betyder under fx indsatsområdet Affaldsminimering og -sortering, at fællesfunktionerne reducerer engangs-sortiment og anbefaler klimavenlige produkter samt rådgiver og erfaringsdeler ift. sortering, mens lokale afdelinger forpligter sig til at affaldssortere og forventes at implementere flergangsartikler.

Der er ikke afsat særskilte midler til magistratsafdelingernes klimahandleplaner under *Klimaplan 2025–2030*. Klimahandleplanen forudsættes derfor gennemført inden for eksisterende økonomiske rammer. Det indebærer, at ressourcebehov som udgangspunkt må håndteres gennem omprioriteringer inden for egen ramme eller gennem omfordeling af midler inden for *Klimaplan 2025–2030*. Alternativt kan behov for finansiering indgå i forbindelse med Budget 2027.

Med denne sag tager rådmanden ikke stilling til eventuel fremtidig finansiering. Meromkostninger eller besparelspotentialer er forbundet med usikkerhed og vil skulle håndteres i en senere administrativ eller politisk proces.

5. Videre proces og kommunikation

Efter chefgruppens drøftelse og beslutning:

Hvad	Hvornår
Godkendt klimahandleplan sendes til Borgmesterens Afdeling	1. april 2026
Drøftelse af implementering på fælles AR- og POS-ledermøde	20. april 2026
Udarbejde format i grafisk LIS til monitorering af klimadata	Maj-juni 2026
Magistraten godkender magistratsafdelingernes klimahandleplaner	23. juni 2026

Præsentation af klimahandleplanen og betydning for DT, skoler og
UngiAarhus i relevante lederfora

Efter sommerferien 25. februar 2026
Side 4 af 4

Kommunikation

Der udarbejdes en kort kommunikation om den godkendte klimahandleplan målrettet ledere i Børn og Unge. Fagkontorerne er ansvarlige for den videre implementering og opfølgning inden for deres områder.

Bilag

1. *Børn og Unge Klimahandleplan 2026-2030*
2. *Pixiudgave af Børn og Unge Klimahandleplan*

Klimahandleplan 2026-2030

Børn og Unge

INDHOLD

Forord

- Klimahandling i hverdagen, ansvar for fremtiden – 3

Baggrund

- Vores tilgang til grøn omstilling – 4

Fra handleplan til bæredygtig praksis – 6

- Klima som integreret del af hverdagsbeslutninger – 6
- Understøttende tiltag – 7

Børn og Unges reduktionsmål – 8

- Overblik: Reduktionsstien – 9

Sådan er klimahandleplanen blevet til – 10

Indsatsområder

- Valg af indsatsområder – 12
- Overblik: De seks indsatsområder – 13
- Hobbyartikler og legetøj – 14
- Affaldsminimering og -sortering – 15
- Møbler og inventar – 16
- IT - Hardware og software – 17
- Bæredygtige og sunde måltider – 18
- Transport - grøn mobilitet – 19

Bilag

1. Overblik: Potentiale for at reducere udledning

KLIMAHANDLING I HVERDAGEN – ANSVAR FOR FREMTIDEN

I Børn og Unge har vi et særligt ansvar.

De valg, vi træffer i dag, former ikke blot vores egen organisation, men også en stor del af den hverdag, børnene og de unge vokser op i – og den fremtid, de er med til at skabe.

Klimaforandringerne stiller store krav til os alle, og som kommunens største forvaltning er vi forpligtet til at være blandt dem, der går forrest.

Med Børn og Unges Klimahandleplan sætter vi en klar retning for, hvordan bæredygtige valg skal være en naturlig del af hverdagen. Vi vil skabe rammer, hvor voksne er tydelige rollemodeller, og hvor det at træffe ansvarlige, bæredygtige valg er en naturlig del af arbejdet i Børn og Unge. Samtidig vil vi styrke børn og unges viden, motivation og handlekompetence, så de får nemmere ved at tage ansvar for klima og ressourcer - i dag og i fremtiden.

Bæredygtig udvikling handler ikke kun om at reducere vores klimaaftryk. Det handler også om kvalitet, trivsel og om at skabe robuste og ansvarlige løsninger i vores daglige drift. Når vi tænker bæredygtigt i forbindelse med indkøb, transport, fødevarer og pædagogisk praksis, bidrager vi til en mere ansvarlig anvendelse af vores fælles ressourcer og til en hverdag, hvor bæredygtighed giver mening for alle.

Børn og Unges Klimahandleplan er et fælles udgangspunkt. Omstillingen lykkes kun, hvis vi løfter opgaven sammen – på tværs af fagligheder, institutioner og ledelsesniveauer. Med konkrete indsatser og et fælles ansvar vil vi tage skridt mod en organisation, hvor bæredygtighed ikke er et særskilt projekt, men en integreret del af vores måde at tænke og handle på i hverdagen.

Vi skal handle i dag, fordi børnene og de unge fortjener en fremtid, hvor der tages ansvar – for klimaet, for fællesskabet og for de kommende generationer.

Rådmand
Thomas Medom

BAGGRUND

Aarhus Kommune går forrest i arbejdet med at reducere det forbrugsbaserede klimaaftryk. Byrådet har sat et ambitiøst mål om at reducere de forbrugsbaserede udledninger i kommunen som virksomhed med 50% inden 2035.

Børn og Unge spiller en central rolle i indsatsen. Som en stor driftsorganisation har vi et betydeligt forbrug og dermed et væsentligt klimaaftryk. Området danner samtidig rammen for børnenes og de unges hverdag, læring og dannelse. Det betyder, at de valg og handlinger, Børn og Unge træffer i dag, både har direkte betydning for kommunens udledninger og for den måde, børn og unge udvikler viden om, forståelse for og handlekompetencer i forhold til et bæredygtigt og ansvarligt forbrug i fremtiden.

Vi har i Børn og Unges et mål om, at vi sammen skal bidrage til kommunens reduktionsmål gennem et mere cirkulært og ansvarligt forbrug samt en styrket grøn dannelsesindsats. *Børn og Unges Klimahandleplan 2026–2030* beskriver, hvordan vi når målet.

Planen har tre fokusområder:

- den identificerer de indsatsområder, der har størst reduktionspotentiale
- den fastsætter reduktionsmål for hvert indsatsområde
- den viser, hvordan konkrete indsatser vil bidrage til at realisere målet.

VORES TILGANG TIL GRØN OMSTILLING

Børn og Unge vil være en organisation, hvor bæredygtige valg er en naturlig del af hverdagen.

Vi vil skabe rammer, hvor voksne er tydelige rollemodeller og træffer ansvarlige, bæredygtige valg, og hvor børn og unge gennem læring og dannelse udvikler viden, motivation og handlekompetence til at tage ansvar for klima og ressourcer – i dag og i fremtiden.

Klimaindsatsen i Børn og Unge sker i tæt samarbejde på tværs af fagligheder, lokale afdelinger og magistratsafdelinger. Vi lykkes, når vi handler i fællesskab og udvikler løsninger, der giver mening lokalt. Dialog, inddragelse og nysgerrighed er drivkræfterne i en bæredygtig kultur.

Klimaindsatsen i Børn og Unges står på to ben. Det ene handler om at reducere vores udledninger og forbrug. Det andet handler om at skabe en kultur, hvor bæredygtigt forbrug tænkes ind i beslutninger, prioriteringer og pædagogiske praksisser. En varig grøn omstilling kræver både handling og holdning.

Målene nås kun, hvis indsatser og redskaber ledsages af fælles kultur og mindset. Ansvarligt forbrug skal være en integreret del af vores daglige valg og prioriteringer.

FÆLLES MINDSET FOR ANSVARLIGT FORBRUG

Brug mindre

Stil spørgsmål til behov, undgå unødvendige indkøb og overvej deling eller genbrug.

Brug længere

Vedligehold, reparer og giv materialer og udstyr nyt liv, hvor det er muligt. Del med andre.

Brug grønnere

Vælg produkter med lavt klimaaftryk og skab rammer, der gør klimakloge valg nemme i hverdagen.

Børnene og de unge er ikke kun dem, vi gør det for – de er aktive deltagere og vil være med til at påvirke den grønne omstilling. Gennem pædagogiske aktiviteter, undervisning og fællesskaber får de mulighed for at opleve, at deres handlinger gør en forskel. De voksne i Børn og Unge skal være rollemodeller og skabe handlemuligheder, der giver motivation, mod og ansvarsfølelse.

FRA HANDLEPLAN TIL BÆREDYGTIG PRAKSIS

Klimahandleplanen bygger videre på de erfaringer og indsatser, der er opnået gennem MBU's *Klimaplan 2024–2026*. I dagtilbud, skoler, UngiAarhus og Tandplejen er der allerede gennemført en række bæredygtige tiltag, men indsatserne er i høj grad båret af ildsjæle og er lokalt forankrede. For at nå reduktionsmålene i klimahandleplanen skal Børn og Unge bevæge sig fra pilotprojekter og enkeltstående initiativer til fælles og varig praksis på tværs af organisationen. Det forudsætter, at bæredygtige valg og nye vaner bliver en del af hverdagen for alle.

Klimahandleplanen udgør det værdimæssige afsæt og en fælles ramme for klimaindsatsen i Børn og Unge. Overgangen fra plan til handling sker gennem en implementeringsindsats, hvor ansvar, prioritering og konkrete initiativer omsættes og forankres i organisationen i tæt dialog med dagtilbud, skoler, UngiAarhus og fælleskontorerne. Herved skabes grundlag for en mere datainformeret, fælles og varig bæredygtig praksis.

Opgaven forankres fortsat i dagtilbud, skoler og UngiAarhus, men understøttes af en tydelig fælles retning, bedre data og rådgivning fra fælleskontorerne. Reduktion af forbrugsbaserede udledninger kræver, at bæredygtige valg i stigende grad baseres på viden og data og integreres i arbejdsgange og ledelsesmæssige beslutningsprocesser på tværs af organisationen.

KLIMA SOM EN INTEGRERET DEL AF HVERDAGSBESLUTNINGER

I dagtilbud, skoler og UngiAarhus er kvalitet og økonomi centrale hensyn i beslutninger om drift, indkøb og pædagogisk praksis. Med klimahandleplanen integreres klima som en tredje bundlinje ud over kvalitet og økonomi.

At arbejde med klima som tredje bundlinje betyder, at klimahensyn bliver en naturlig del af hverdagens beslutninger, og at der systematisk tages stilling til, hvordan valg og forbrug påvirker klimaet. For at understøtte dette vil Børn og Unge etablere adgang til klimadata, som gør det muligt for alle afdelinger at inddrage klimahensyn i beslutninger om drift, indkøb og pædagogisk praksis.

Som led i en årlige status på klimahandleplanen anvendes monitorering af forbrug og udledninger til at synliggøre udvikling og fremskridt på tværs af Børn og Unge. På baggrund af data udarbejdes en oversigt over områder og afdelinger med særligt stort potentiale for at reducere forbrugsbaserede udledninger.

Chefteamet anvender denne viden til at vurdere og prioritere indsatsområder, så understøttelsen af afdelingerne kan tilpasses der, hvor effekten forventes at være størst. Desuden kan klimadata af lokale ledere anvendes til sammenligning med andre samt til at vurdere egne forbrugsdata i forhold til eventuelle måltal.

UNDERSTØTTENDE TILTAG

Overgangen fra klimahandleplan til bæredygtig praksis understøttes blandt andet gennem følgende tiltag:

- Udvikle en platform med klimadata, der gør det muligt for afdelingerne at følge egne forbrugsrelaterede CO₂e-udledninger samt til ledelsesmæssig dialog og opfølgning.
- Følge udvikling i klimadata og anvende viden herfra som grundlag for indsatser og rådgivning til afdelinger med særligt potentiale.
- Videndele gennem netværk, læringsfællesskaber og ambassadørordninger.
- Udarbejde kataloger, der synliggør konkrete handlemuligheder og inspirerer til bæredygtig handling i praksis – med fokus på små skridt, der samlet set gør en forskel.
- Kommunikere erfaringer, idéer og løsninger, så indsatser med dokumenteret effekt kan skaleres på tværs af Børn og Unge.

BØRN OG UNGES REDUKTIONSMÅL

Reduktionsstien på næste side (figur 1) illustrerer på overordnet niveau, hvor Børn og Unge forventer at realisere reduktioner. Bag figuren ligger følgende måltal:

Aarhus Kommune har et ambitiøst mål om at halvere organisationens forbrugsbaserede udledninger frem mod 2035. Som et delmål skal de samlede udledninger reduceres med 100.000 tons CO₂e i 2030. Børn og Unges opgave er at bidrage med en reduktion på 9.982 tons CO₂e i 2030.

I reduktionsstien på næste side er Børn og Unges samlede reduktionsmål fordelt på indsatsområder.

En del af Børn og Unges reduktionsmål når vi gennem den generelle markedsudvikling og krav til leverandører. I reduktionsstien markerer modellens tre nederste kasser (Energimix i værdikæden, Transport i værdikæden og Bygningsvedligehold) de områder, som ikke kræver Børn og Unge-indsatser.

Børn og Unges egen klimaindsats estimeres at bidrage til reduktionsmålet med 7.535 tons CO₂e dette svarer til 28% af Børn og Unges forbrugsudledninger inden for transport, fødevarer og øvrigt forbrug.

Børn og Unge når således sine reduktionsmål gennem en kombination af egne reduktionstiltag og forventede reduktioner, som ligger uden for Børn og Unges direkte kontrol, men som realiseres i samspil med Aarhus Ejendomme og som følge af den generelle samfundsudvikling.

OVERBLIK: REDUKTIONSSSTIEN

Figur 1: Børn og Unge har et samlet reduktionsmål på 9.982 tons CO₂e. Modellens seks øverste kasser er egne indsatsområder. Desuden bidrager Aarhus Ejendomme gennem bygningsvedligehold, og samfundsudviklingen forventes at bidrage gennem udvikling i energimix og fossilfri transport.

SÅDAN ER KLIMAHANDLEPLANEN BLEVET TIL

På baggrund af data fra kommunens klimaregnskab, IT-systemet Konsido Klima og øvrige relevante datakilder har Borgmesterens Afdeling udarbejdet individuelle reduktionsmålsætninger for hver magistratsafdeling.

På den baggrund har Børn og Unge vurderet, hvor potentialet for CO₂-reduktion er størst inden for egne opgaveområder. Med afsæt i Børn og Unges værdigrundlag – hvor børn inddrages, og bæredygtig udvikling er en fælles opgave – er indsatsområderne defineret og konkrete indsatser prioriteret.

Klimahandleplanen synliggør, hvordan Børn og Unge vil bidrage til kommunens samlede klimamål, og skaber et fælles grundlag for at omsætte målsætninger til handling. Indsatsområderne er prioriteret i dialog med fagkontorerne, og dagtilbud, skoler og UngiAarhus inddrages løbende i arbejdet med at implementere klimahandleplanen.

Børn og Unges Klimahandleplan 2026–2030 er godkendt af chefgruppen og rådmanden i marts 2026.

INDSATSOMRÅDER

VALG AF INDSATSOMRÅDER

Børn og Unge prioriterer sin klimaindsats dér, hvor reduktionspotentialet er størst, og hvor vi kan gennemføre forandringer under hensyntagen til Børn og Unges kerneopgave: at skabe gode rammer for børn og unges trivsel, udvikling, dannelse og læring.

Kortlægningen af Børn og Unges klimaaftryk peger på fødevarer, transport og forbrug af materialer som de væsentligste indsatsområder. Disse danner grundlag for prioritering af indsatser i planperioden.

På de følgende sider udfoldes, hvordan Børn og Unge vil fokusere på seks indsatsområder. De er samlet i et overblik med mål og indsatser på næste side. Herefter præsenteres indsatsområderne med tilhørende indsatser og en vurdering af, hvilket klimapotentiale der ligger i at ændre vaner og praksis.

Handleplanen er dynamisk og vil løbende blive justeret og udbygget i takt med, at ny viden, erfaringer og muligheder opstår.

OVERBLIK: DE SEKS INDSATSOMRÅDER

Figur 2: Børn og Unges seks indsatsområder med mål og indsatser. Plus tværgående indsatser inden for data, viden, organisering og kommunikation.

HOBBYARTIKLER OG LEGETØJ

Hobbyartikler og legetøj spiller en central rolle i det pædagogiske arbejde i dagtilbud, skoler, SFO'er og klubber. Materialer som puslespil, brætspil, klodser, garn, papir, lim perler, tuscher osv. bruges dagligt til leg, læring og fællesskab. Samtidig udgør det samlede forbrug et væsentligt ressourceforbrug, hvor der er mulighed for at reducere klimaaftrykket gennem mere cirkulære løsninger.

Indsatsen har fokus på at understøtte valg, der forlænger materials levetid og mindsker behovet for nyindkøb. Det kan være gennem øget genbrug, deling på tværs af institutioner og valg af materialer med lavere klimaaftryk, hvor det giver faglig mening. Målet er ikke at begrænse den pædagogiske frihed, men at skabe bedre rammer for kreativitet, ansvarlighed og bæredygtige valg i hverdagen.

MÅL

At mindske klimaaftrykket fra hobbyartikler og legetøj ved at reducere mængden af indkøb, træffe mere bevidste valg, styrke cirkulær deling og øge brugen af bæredygtige og genbrugte materialer på tværs af Børn og Unges afdelinger, hvilket samlet set forventes at føre til en reduktion på 35% (560 tons CO₂e).

INDSATSER

- Opbygge cirkulære fællesskaber: Lokale samarbejder med forældre, naboer, foreninger og virksomheder for at øge genbrug og forlænge materials levetid.
- Kommunikation og videndeling: Identificere kommunikationsplatforme og formater, der understøtter pædagogisk personale i at dele erfaringer og inspirerende praksis for kreativt og klimavenligt materialebrug.
- Indkøbsaftaler og -praksis: Videreudvikle indkøbsaftaler og værktøjer, der gør det nemt at vælge bæredygtige alternativer, herunder biobaserede, FSC-mærkede og genanvendte produkter.

TVÆRMAGISTRATSLIGT SAMARBEJDE

Børn og Unge samarbejder med Indkøb og Udbud om indkøbsaftaler og -portal.

OPFØLGNING

Løbende opfølgning gennem data og kvalitative erfaringer. Resultater og erfaringer anvendes til at justere indsatserne, understøtte læring og dele viden på tværs.

AFFALDSMINIMERING OG -SORTERING

I dag anvender vi mange engangsartikler i dagtilbud, skoler, klubber og på kontorerne. Det skyldes blandt andet hensyn til hygiejne, arbejdsgange og tidsforbrug, hvor engangsprodukter ofte opleves som en nem og sikker løsning i en travl hverdag. Samtidig bidrager brugen af engangsartikler til betydelige affaldsmængder og en øget CO₂e-udledning, ikke mindst fordi størstedelen ender i forbrænding.

God affaldssortering er en del af svaret, men affaldsforebyggelse kan spare energi ved nyproduktion, reducere forbrænding af affald og dermed sænke CO₂e-udledningen. Børn og Unge vil derfor, hvor det er muligt, udfase engangsprodukter til fordel for flergangs- og genbrugelige løsninger. Det kan fx være håndklude i stedet for papirservietter, vaskbart service, genopladelige batterier og genanvendelige skoovertæk. Omstillingen skal ske med respekt for hygiejne, arbejdsmiljø og pædagogisk praksis.

MÅL

At mindske CO₂e-udledningen fra kontor- og forbrugsartikler, sundhedsprodukter, beklædning og værnemidler ved at reducere affaldsmængderne, styrke affaldssorteringen og udfase engangsprodukter, hvilket samlet set forventes at føre til en reduktion på 35 % (615 tons CO₂e).

INDSATSER

- Affaldssortering: Hjælpe til bedre affaldssortering i dagtilbud og på skoler gennem rådgivning, samarbejde og erfaringsudveksling.
- Engangsartikler: Omlægge forbruget fra engangsartikler til cirkulære alternativer ved at analysere behov, reducere sortiment, anbefale klimavenlige produkter og rådgive.
- Deling og genbrug: Undersøge og afprøve muligheder for øget brug af Genbrugsportalen, bytte- og deleordninger mellem institutioner.

TVÆRMAGISTRATSLIGT SAMARBEJDE

Børn og Unge samarbejder med Indkøb og Udbud, Aarhus Ejendomme og øvrige magistratsafdelinger om at skabe fælles løsninger og gøre forandringen mulig.

OPFØLGNING

Løbende opfølgning gennem data og kvalitative erfaringer. Resultaterne samles og deles i netværk på tværs af institutioner for at understøtte læring og udbredelse af gode eksempler.

MØBLER OG INVENTAR

Børn og Unges dagtilbud, skoler, klubber og fælleskontorer investerer årligt omkring 30 mio. kr. i møbler, inventar og indretning. Den daglige brug af mange børn og unge stiller høje krav til slidstyrke, kvalitet og funktionalitet. Samtidig er der behov for fleksible lærings- og aktivetsmiljøer, hvor rum både kan rumme fællesskaber og opdeles i mindre zoner for ro, fordybelse og differentierede aktiviteter. Møbler og inventar spiller derfor en central rolle i at understøtte brede børnefællesskaber og fleksible indretninger.

Når lokaler skal nyindrettes, er der et betydeligt potentiale i at forlænge møblers levetid gennem genbrug, reparation og upcycling. Indkøbsaftaler har samtidig stor betydning for, at der kan vælges møbler og inventar i høj kvalitet, som holder længe og kan repareres eller udskiftes i dele. Indsatsen skal fremme en mere cirkulær tilgang, hvor levetid, fleksibilitet og bæredygtige materialer tænkes ind fra start.

MÅL

At mindske klimaaftrykket fra møbler, inventar og indretning ved at prioritere genbrug, stille krav om grønne indkøb og anvende cirkulære løsninger, der forlænger produkternes levetid og reducerer affaldsmængderne, hvilket samlet set forventes at føre til en reduktion på 35 % (725 tons CO₂e).

INDSATSER

- Styrke brugen af Genbrugsportalen til udveksling af møbler og inventar.
- Prioritere reparation, opgradering og modulære løsninger frem for nyindkøb.
- Indarbejde krav om genbrugsmaterialer og fleksibelt design i indkøbsaftaler.
- Gennemføre pilotprojekter med cirkulære og fleksible indretningsløsninger.

TVÆRMAGISTRATSLIGT SAMARBEJDE

Indsatsen gennemføres i samarbejde med Indkøb og Udbud samt Aarhus Ejendomme for at styrke grønne indkøb og øge brugen af Genbrugsportalen. Samarbejde med lokale leverandører og socialøkonomiske virksomheder skal understøtte cirkulære løsninger med både miljømæssige og sociale gevinster.

OPFØLGNING

Løbende opfølgning gennem data og kvalitative erfaringer. Særligt følges udviklingen i nyindkøb, genbrug og reparationer. Erfaringer fra pilotprojekter anvendes til at inspirere andre.

IT – HARDWARE OG SOFTWARE

Indkøb af computere, tilbehør, leasing af kopimaskiner og AV-udstyr er i høj grad centraliseret i MBU, hvilket muliggør effektiv udrulning af løsninger med mindre indsats. Beslutninger de seneste år har haft fokus på cirkulær økonomi, genbrug og levetidsforlængelse, hvilket reducerer den forbrugsbaserede CO₂e-udledning fra it-hardware.

Et konkret eksempel er genbrug af reservedele fra elevernes kasserede Chromebooks, som forlænger levetiden på udstyret, mindsker reparationstid, CO₂e-aftryk og udgifter. Udfaset hardware sælges med henblik på at udnytte ressourcer effektivt og minimere elektronikaffald.

MÅL

At mindske klimaaftrykket fra hardware og software ved at forlænge udstyrets levetid, sikre behovsbaseret tildeling af licenser og understøtte et grønnere energimix til hosting, hvilket samlet set forventes at føre til en reduktion på 25% (900 tons CO₂e).

INDSATSER

- Basere PC-udskiftning på driftssikkerhed og brugernes behov – ikke computerens alder.
- Basere tildeling af licenser på behov frem for standardtildeling.
- Levetidsforlænge udstyr gennem genbrug af reservedele.

TVÆRMAGISTRATSLIGT SAMARBEJDE

MBU samarbejder med Indkøb og Udbud om at forbedre klimadata og sikre, at bæredygtige valg og krav til genanvendelse afspejles i kommunens forbrug.

OPFØLGNING

Løbende opfølgning gennem data og analyser af effekten. Resultater deles på tværs af Børn og Unge for at understøtte læring og udbrede gode eksempler.

BÆREDYGTIGE OG SUNDE MÅLTIDER

Hver dag serveres der mad til børn og unge i dagtilbud, skoler og UngiAarhus. Maden tilrettelægges i overensstemmelse med de officielle anbefalinger for mad og måltider, som indebærer, at der maksimalt tilbydes kød i 1 ud af 5 ugentlige måltider. Det betyder et øget fokus på grønne måltider med flere bælgrugter og mindre kød.

Udviklingen går allerede i den rigtige retning, men den forbrugsbaserede CO₂e-udledning fra fødevarer er fortsat for høj. Der arbejdes fortsat med at reducere CO₂e-aftrykket fra indkøbte fødevarer i køkkenerne, så maden er sund og klimavenlig. Samtidig skal børn og unge i højere grad opnå viden og handlekompetence i forhold til madspild og til at spise og lave mad med mere grønt og flere bælgrugter.

MÅL

At mindske klimaaftrykket fra fødevarer, så den i højere grad lever op til de officielle anbefalinger for mad og måltider og lever op til målene for klimaforholdstal i Aarhus Kommune. Indsatsområdet forventes samlet set at føre til en reduktion på 1085 tons CO₂e.

INDSATSER

- Dagtilbud, skoler og klubber arbejder med at reducere CO₂e-udledningen af de indkøbte fødevarer og reducere deres klimaforholdstal (CO₂/kg fødevare).
- Kompetenceudvikling i grøn og bælgrugtbaseret madlavning samt at videregive denne læring til børnene og de unge (madkundskabslærere, klubpædagoger, køkkenfaglige m.fl.).
- Madspildsforløb til elever og fokus i køkkenerne i dagtilbud, skoler og klubber.

TVÆRMAGISTRATSLIGT SAMARBEJDE

Der vil løbende være en tæt kontakt BA og MTM i arbejdet med indsatserne Mad og vaner og God mad til Aarhus i *Klimaplan 2025-2030*.

OPFØLGNING

Løbende opfølgning gennem indkøbsdata, erfaringer og via spørgeskemaer i forbindelse med kompetenceudvikling. Resultater deles i netværk for at understøtte læring og udbrede gode eksempler.

TRANSPORT – GRØN MOBILITET

Indsatsområdet omfatter personkørsel (særligt skolekørsel), børn og unges transport, medarbejder-transport samt fossilfri køretøjer. Den største udledning stammer fra skolekørsel, der købes hos eksterne busselskaber. Den nuværende indkøbsaftale indeholder ikke krav om emissionsfri kørsel og udløber i 2028.

En væsentlig del af medarbejdertransporten i arbejdstiden sker i fællesfunktioner som PPR og Sundhed. I alle kontorerne i fællesfunktionerne er der fokus på at øge andelen af klimavenlige transportformer under hensyn til, at kerneopgaven fortsat kan løses effektivt. Med implementeringen af Aarhus Kommunes instruks for grønnere medarbejdertransport forventes flere kilometer at blive tilbagelagt med cykel, el-løbehjul eller kollektiv transport.

Samtidig arbejdes der for at styrke børn og unges brug af aktiv transport som gang og cykling i hverdagen. Børn og Unges egen køretøjsflåde er ved udgangen af 2025 overvejende omstillet til el, mens enkelte fossildrevne minibusser midlertidigt anvender HVO-diesel og resterende minibusser med lift omstilles frem mod 2029.

MÅL

At leve op til målsætninger i Grøn Transportplan 2, så indkøbt transport er emissionsfri i 2030, at understøtte grøn medarbejdertransport og udfase brugen af fossile drivmidler, hvilket samlet set skal føre til en reduktion på 3.650 tons CO₂e.

INDSATSER

- Stille krav om fossilfri transport i indkøbsaftaler til fx skolekørsel.
- Understøtte at børnene og de unge transporterer sig aktivt til skole.
- Implementere instruks for grønnere medarbejdertransport.
- Omstille egen flåde til fossilfri og understøtte delemobilitet.

TVÆRMAGISTRATSLIGT SAMARBEJDE

Grønnere medarbejdertransport implementeres i tværmagistratslig dialog. Børn og Unge samarbejder med Teknik og Miljø om etablering af Hjertezoner. Og der samarbejdes med Kørselskontoret om indkøbsaftaler på skolekørsel, om delemobilitet og udfasning af fossildrevne køretøjer.

OPFØLGNING

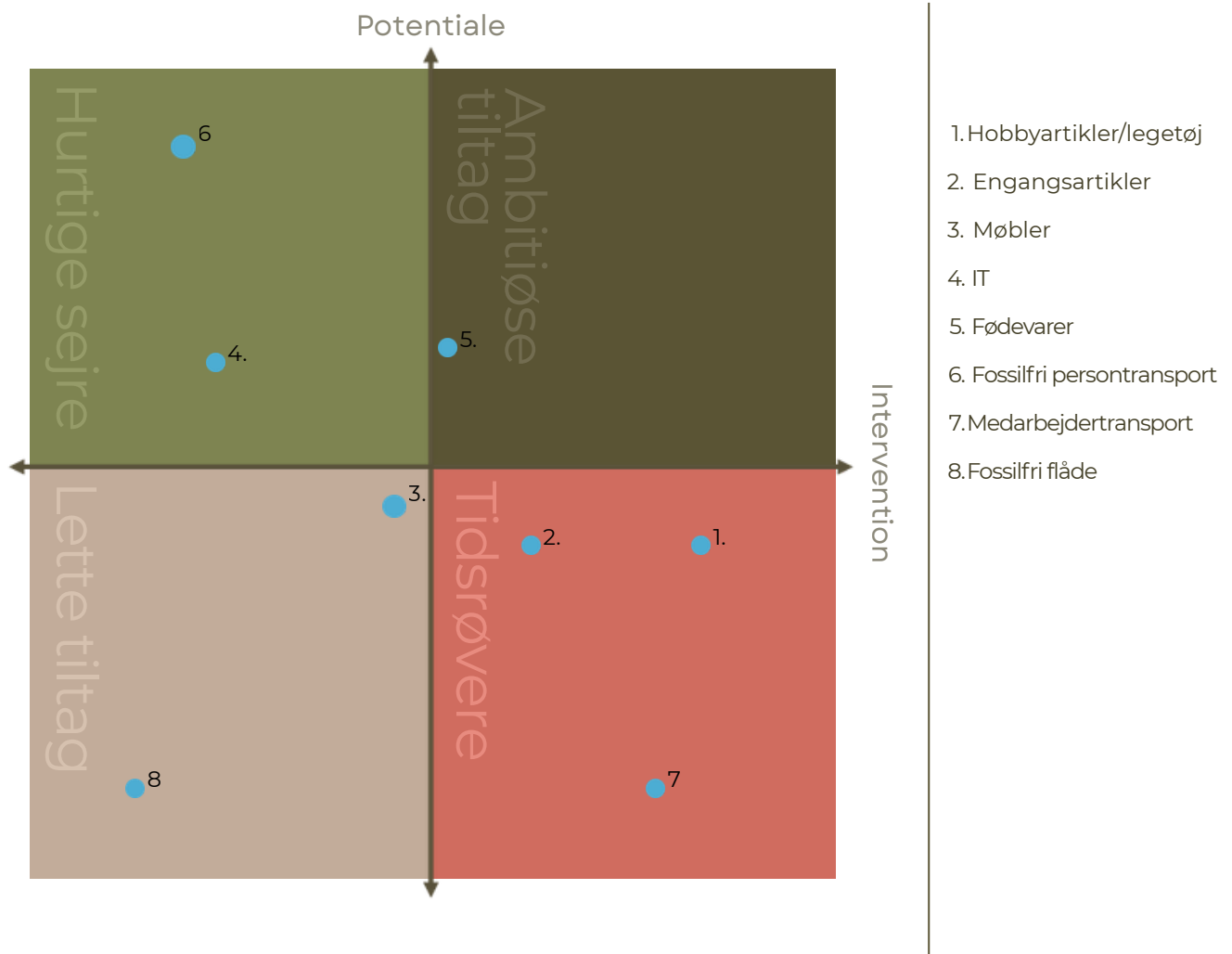
Løbende opfølgning gennem data og kvalitative erfaringer fra de gennemførte indsatser.

BILAG

OVERBLIK: POTENTIALE FOR AT REDUCERE UDLEDNING

Figur 3: Indsatsområder og indsatser vurderet i forhold til reduktionspotentiale og omfang af intervention.

Pixiudgave Klimahandleplan 2026-2030

Børn og Unge

BAGGRUND

Denne pixiudgave giver et overblik over retningen, målene og de prioriterede indsatser i Børn og Unges Klimahandleplan 2026–2030. Klimahandleplanen beskriver, hvordan Børn og Unge bidrager til klimamålene i Aarhus Kommune gennem et mere ansvarligt og cirkulært forbrug samt en styrket grøn dannelsesindsats.

Hvorfor en klimahandleplan?

Aarhus Kommune har som mål at halvere de forbrugsbaserede udledninger frem mod 2035. I 2030 skal de samlede udledninger reduceres med 100.000 tons CO₂e, heraf skal Børn og Unge bidrage med en reduktion på 9.982 tons CO₂e.

De valg, der træffes i dagtilbud, skoler, UngiAarhus og fælleskontorer, har både direkte betydning for kommunens forbrugsbaserede CO₂e-udledning og for den måde, børn og unge udvikler forståelse for bæredygtighed. Klimahandleplanen sætter en fælles retning for, hvordan bæredygtige valg integreres i drift, indkøb og pædagogisk praksis.

Vision og tilgang

Visionen er, at bæredygtige valg er en naturlig del af hverdagen i Børn og Unge. Klimainsatsen står på to ben: reduktion af udledninger og forbrug samt udvikling af en kultur, hvor bæredygtighed indgår i beslutninger og praksis. En varig grøn omstilling kræver både handling og holdning.

Indsatsen bygger på et fælles mindset for ansvarligt forbrug: at bruge mindre, bruge længere og bruge grønnere. Disse principper skal understøtte prioriteringer og daglige valg på tværs af organisationen.

BØRN OG UNGES SEKS INDSATSOMRÅDER

Reduktionen realiseres dels gennem egne indsatser, dels i samspil med blandt andre Aarhus Ejendomme og som følge af udviklingen i energimix og transport i værdikæden. Børn og Unges egen klimainsats estimeres at bidrage med 7.535 tons CO₂e.

Klimahandleplanen prioriterer de områder, hvor reduktionspotentialer er størst, og hvor forandringer kan gennemføres under hensyntagen til kerneopgaven. Indsatserne justeres og udvikles løbende i takt med ny viden og erfaringer.

Hobbyartikler og legetøj

Reduktion: 560 tons CO₂e

Forbruget af materialer til leg og læring reduceres gennem mindre nyindkøb, øget deling og genbrug samt valg af mere bæredygtige materialer. Indsatsen skal understøtte kreativitet og pædagogisk kvalitet samtidig med, at materialers levetid forlænges.

Affaldsminimering og -sortering

Reduktion: 615 tons CO₂e

Indsatsen omfatter reduktion af affaldsmængder, styrket affaldssortering og udfasning af engangsprodukter, hvor det er muligt. Der arbejdes med rådgivning, omlægning af sortiment og afprøvning af cirkulære alternativer under hensyntagen til hygiejne, arbejdsmiljø og pædagogisk praksis.

Møbler og inventar

Reduktion: 725 tons CO₂e

Indsatsen retter sig mod at prioritere genbrug, reparation og cirkulære løsninger frem for nyindkøb. Brugen af Genbrugsportalen styrkes, og der indarbejdes krav om fleksibelt design og genbrugsmaterialer i indkøbsaftaler. Erfaringer fra pilotprojekter anvendes til at udbrede løsninger på tværs af organisationen.

IT – hardware og software

Reduktion: 900 tons CO₂e

Indsatsen fokuserer på at forlænge udstyrets levetid, basere udskiftning på behov og driftssikkerhed frem for alder samt sikre behovsbaseret tildeling af licenser. Der arbejdes desuden med genbrug af reservedele og grønnere energimix til hosting. Området er i høj grad centraliseret, hvilket understøtter en effektiv implementering.

Bæredygtige og sunde måltider

Reduktion: 1.085 tons CO₂e

Fødevarer er et væsentligt udledningsområde. Indsatsen skal sikre, at maden lever op til de officielle anbefalinger og målene for klimaforholdstal i Aarhus Kommune. Der arbejdes med at reducere CO₂e-udledningen fra indkøbte fødevarer, styrke grøn og bælgfrugtbaseret madlavning og reducere madspild. Udviklingen følges gennem indkøbsdata og erfaringsopsamling.

Transport – grøn mobilitet

Reduktion: 3.650 tons CO₂e

Transportområdet rummer det største reduktionspotentiale. Indsatsen omfatter skolekørsel, medarbejdertransport, børn og unges aktive transport samt udfasning af fossildrevne køretøjer. Der arbejdes for, at indkøbt transport lever op til målsætningerne i Grøn Transportplan 2, og at medarbejdertransport i stigende grad sker med klimavenlige transportformer. Samtidig understøttes aktiv transport blandt børn og unge, og den kommunale flåde omstilles til fossilfri drift.

OVERBLIK: DE SEKS INDSATSOMRÅDER

FRA HANDLEPLAN TIL BÆREDYGTIG PRAKSIS

For at nå reduktionsmålene skal Børn og Unge bevæge sig fra enkeltstående initiativer til en fælles og varig praksis på tværs af organisationen. Det forudsætter, at klimaindsatsen forankres i den daglige ledelse og drift.

Implementeringen sker gennem en målrettet indsats, hvor ansvar, prioriteringer og konkrete initiativer omsættes i tæt dialog med dagtilbud, skoler, UngiAarhus og fælleskontorer. Formålet er at skabe en mere datainformeret og systematisk tilgang til reduktion af forbrugsbaserede udledninger.

Som led i dette etableres adgang til klimadata, der gør det muligt for den enkelte afdeling at inddrage klimahensyn i beslutninger om drift, indkøb og pædagogisk praksis. Data kan anvendes af lokale ledere til at følge udviklingen i eget forbrug, sammenligne med andre enheder og vurdere egne resultater i forhold til måltal.

Der gives en årlige status på klimahandleplanen, som bygger på monitorering af forbrug og udledninger samt synliggør udvikling og fremskridt på tværs af Børn og Unge. På baggrund af data identificeres områder og afdelinger med særligt potentiale for reduktion.

Overgangen til en fælles og varig bæredygtig praksis understøttes desuden gennem:

- Kataloger med konkrete handlemuligheder
- Videndeling i netværk og læringsfællesskaber
- Formidling af erfaringer og løsninger med dokumenteret effekt

Børn og Unges Klimahandleplan 2026–2030 er godkendt af chefgruppen og rådmanden i 2026.

Punkt 3: Forberedelse af kommende udvalgmøde

Beslutning for Punkt 3: Forberedelse af kommende udvalgmøde

Intet til referat.

Punkt 4: Eventuelt

Beslutning for Punkt 4: Eventuelt

Intet.